

матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених, Полтава, 22 листопада 2019 р. Полтава, 2019. С. 58–59.

3. Карабан В.І Посібник-довідник з перекладу науково-технічної літератури Ч.1, К.: Tempus, 1997, 257с.

4. Сологор І. М. Варіативність перекладу латинських анатомічних термінів англійською мовою. Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 8–9 червня 2017 р.). Полтава : Астроя, 2017. С. 236–239.

УДК 378.6:61.016:81'243:37.091.322:159.947.5-047.36(477.53)

Ефендієва С.М., Сліпченко Л.Б., Шерстюк Н. О.

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава

МОТИВАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Розглянуто питання важливості формування у здобувачів освіти мотивації до навчання. Увага приділяється методу змішаного навчання, який став одним із провідних методів навчального процесу. Досліджено мотиваційну сферу здобувачів вищої освіти в процесі навчання англійської мови в умовах змішаного навчання.

Ключові слова: мотивація, метод, змішане навчання, здобувачі вищої освіти.

The issue of the importance of forming motivation for learning in applicants for higher education has been considered. Attention is paid to the method of blended learning, which has become one of the leading methods of the educational process. The motivational field of applicants for higher education in the process of learning English in blended learning environment has been studied.

Key words: motivation, method, blended learning, applicants for higher education.

Рассмотрены вопросы важности формирования у соискателей образования мотивации к обучению. Внимание уделяется методу смешанного обучения, ставшего одним из ведущих методов учебного процесса. Исследована мотивационная сфера соискателей высшего образования в процессе обучения английскому языку в условиях смешанного обучения.

Ключевые слова: мотивация, метод, смешанное обучение, соискатели высшего образования.

Формуванню позитивної мотивації здобувачів вищої освіти до процесу навчання сприяє професіоналізм викладача, вміння організувати професійно орієнтований процес навчання з використанням методів, що стимулюють навчально-пізнавальну діяльність, впливають на самовизначення майбутніх фахівців та усвідомлення ними як найближчих, так і кінцевих результатів навчання. Активна емпатія викладача допоможе створити позитивний емоційний фон у відносинах зі здобувачами освіти, сформуванню основи достатньо впевненої поведінки у новому середовищі, надати настанови стосовно самостійного вибору, а в подальшому виконання розумових операцій з усвідомленням змісту навчального завдання стимулювати їх упевненість у глибині та якості отриманої бази знань, у власній можливості подальшого продуктивного опанування необхідними фаховими компетенціями [1, с.19].

16 жовтня 2020 року набуло чинності розроблене в МОН «Положення про оновлені умови організації дистанційного навчання», в якому містяться пояснення організаційних процесів дистанційної освіти. Варто наголосити, що багатьом

закладам освіти пропонується застосовувати методи змішаного навчання. У зв'язку з усіма змінами в навчальному процесі постає важливе питання щодо збереження мотивації не тільки у здобувачів вищої освіти, а й викладачів у нових умовах навчання.

Мотивація впливає на всі компоненти структури навчальної діяльності, стимулює процес індивідуальної переробки інформації, спрямовує діяльність викладачів на саморозвиток. Мотивація навчання постійно розвивається, що пов'язано з віком здобувачів освіти і викладачів, їх прагненнями до підвищення компетенції, або до кар'єрного зростання. Кожен етап навчання підсилюється мотивацією, яка дає можливість отримати задоволення від самої навчальної діяльності, успішно досягти поставлених цілей і оцінити результати.

Метод змішаного навчання є одним із провідних методів навчального процесу, який допомагає під час карантинних заходів організувати безперервне навчання англійської мови. Змішане навчання має цілу низку переваг: гнучкість моделі навчання, розвиток критичного мислення та здібностей до самостійної роботи, інтерактивність, інформаційна доступність та різноманіття застосування навчальних матеріалів, збільшення обсягу матеріалу для засвоєння, урахування темпераменту і репрезентативної системи суб'єкту навчання [4].

Одна з необхідних умов розвитку зацікавленості здобувачів освіти змістом навчання – це можливість проявляти в навчанні самостійність та ініціативу, що формує розвиток активної пошукової діяльності. За допомогою використання проблемних ситуацій забезпечується розвиток теоретичного мислення, активізується пізнавальний інтерес до дисципліни, формується здатність до аналізу, класифікації та систематизації отриманої інформації, до пошуку нестандартних і ефективних рішень [3 с. 159].

Щоб діяльність викладача була ефективною в умовах змішаного навчання, потрібно розвивати позитивні мотиви: любов до професії; бажання передати досвід, ідеї, допомогти талановитим здобувачам освіти; бажання знаходити порозуміння з представниками іншого покоління, прагнення зрозуміти молодь, її ціннісні орієнтування, інтереси, мотиви; задоволення від результату власної діяльності, постійне тренування власного інтелекту, розуму; бажання вивчати потреби, інтереси, мотиви сучасної молоді; визнавати оригінальність та своєрідність думок і позицій нового покоління, поважати право іншого на відмінність; прагнення до соціальної взаємодії нового типу; прагнення зробити щось нове.

Рівень вмотивованості здобувачів вищої освіти впливає на швидкість сприймання лексико-граматичних особливостей англійської мови, на здатність самостійно помічати закономірності в мові, на здатність реагувати англійською мовою в побутовій ситуації.

Якщо дослідити мотиваційну сферу здобувачів вищої освіти в процесі навчання англійської мови в умовах змішаного навчання, то можна визначити наступні мотиви: бажання оволодіти не тільки англійською мовою, а й іншою культурою; природне прагнення до розвитку своєї особистості; бажання оволодіти мовою на рівні носія мови, щоб навчатися за кордоном; можливість підвищити свій соціальний статус, отримати визнання оточуючих; прагнення продемонструвати свої здібності, інтелект, знання мови; вміння знаходити спільне і відмінне в мовах і культурах, ототожнюючи себе з громадянином Європи; бажання зрозуміти людей іншої культури. Відзначимо, що мотивація буває зовнішньою і внутрішньою, і саме

більшість людей живе неусвідомленою зовнішньою мотивацією. До зовнішньої мотивації належать: отримання вищих результатів, очікування похвали, очікування підтримки. До внутрішньої мотивації належать: сприйняття англійської мови загалом, визначення кола своїх інтересів, вміння розпочати будь-яку роботу самостійно, орієнтуючись на власні потреби.

Змішана система навчання може допомогти активізувати саме внутрішню мотивацію у суб'єктів навчання, яка стане двигуном ефективного навчання англійської мови. Онлайн-заняття може бути організовано яскраво, пізнавально, з повними зрозумілими інструкціями щодо виконання самостійної роботи. На заняттях в аудиторіях вже не потрібно опрацьовувати теоретичну частину, переглядати відео чи вивчати додатковий матеріал, навпаки робота може бути зосереджена на комунікативному аспекті, роботі над груповим проектом, практичним вирішенням завдань, де буде потрібен вже опрацьований матеріал. Під час такої роботи здобувачі вищої освіти вже можуть самостійно оцінити наскільки добре опрацьовали тему, як покращились їх результати.

Для того щоб система змішаного навчання була ефективною при вивченні англійської мови, необхідно підтримувати мотивацію навчання і постійно відстежувати деструктивні чинники (відсутність готовності до

напруженої інтелектуальної діяльності, недостатньо сформована мотивація вивчення англійської мови, низький рівень лінгвістичних знань тощо), які здатні негативно впливати на цей процес. Щоб підтримати мотивацію навчання, потрібно: створити «атмосферу причетності», яка буде стимулювати ініціативу здобувача освіти, почуття відповідальності, підтримувати увагу та інтерес до англійської мови; опрацьовувати цікаву інформацію, яка б відповідала потребам здобувачів освіти і мала б комунікативну цінність; моделювати проблемні ситуації, які вимагають розв'язання, використовуючи вже самостійно опрацьований мовний матеріал; стимулювати, спонукати, заохочувати суб'єктів навчання до пошуку інформації, джерел, які знаходяться поза межами навчання; створювати проблемні ситуації, які викликають бажання зрозуміти, з'ясувати, дізнатися нове, невідоме; постійна підтримка та зворотній зв'язок між тим, хто навчає, і тим, кого навчають; створення ситуації позитивного емоційного переживання від результатів навчання.

Контент, який можна використовувати під час навчання – лексико-граматичні тести, тексти, діалоги, пісні, відеофільми англійською мовою, тощо. Дають змогу вивчати мови більш ефективно, вдосконалювати мовну, мовленнєву та соціокультурну компетенції, що становлять іншомовну комунікативну компетенцію [4].

Для активації мотиваційного навчання потрібно відмовитись від уніфікованих моделей навчання, створювати режим діяльності і комунікативної ситуації, враховувати інтереси, потреби і індивідуальні можливості здобувачів вищої освіти.

На наш погляд, успішність досягнення якісного володіння англійською мовою полягає в необхідності забезпечення безперервного навчання у закладах вищої освіти. Феномен мови полягає в тому, що вона не пробачає перерви у процесі навчання, а потребує регулярних тренувань [2, с.117]

Таким чином, можна зробити висновок, що обов'язковою умовою ефективності і результативності навчання англійської мови є перетворення орієнтації здобувача вищої освіти із зовнішньої мотивації (оцінка, престиж, бажання батьків) на внутрішню мотивацію (інтерес до пізнання, до пошуку,

отримання задоволення від інформації, ідей, власної ерудиції, рівня володіння англійською мовою тощо).

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончарова Є. Є. Формування позитивної мотивації до навчання студентів-іноземців у контексті їх адаптації до освітнього середовища ЗВО України. Актуальні питання медичної (фармацевтичної) освіти іноземних громадян: проблеми та перспективи : збірник статей навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 22 листопада 2018 р. Полтава, 2018. С. 17–19.
2. Ефендієва С. М. Формування мотивації до вивчення іноземної мови студентами УМСА. Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7–8 листопада 2019 р.). Полтава, 2019. С. 117–120.
3. Сологор І. М. Фактори впливу на ефективність самостійної роботи студентів. Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів : матер. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, Полтава, 23 бер. 2017 р. Полтава : Вид. відділ ВДНЗУ «УМСА», 2017. С. 158–160.
4. URL: <http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1490>

УДК 378.04:61-027.63

Елісєєв І. А.

**Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Богдана Хмельницького**

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗАВДАНЬ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Стаття визначає загальнокультурну компетентність як одну з наймовірніших складових професійної освіти. У статті пропонуються соціокультурні завдання, які можуть сприяти формуванню у студентів знань про релігії та традиції країн, давати змогу студентам включатись в діалог культур, поглиблювати їхні знання про досягнення національної культури у розвитку загальнолюдської культури, і таким чином, поповнювати загальнокультурну компетентність майбутніх спеціалістів.

Ключові слова: соціокультурні, завдання, компетентність, пошукові, ігрові, творчі.

Розширення міжнародних зв'язків, зростання потреби у спілкуванні та співпраці між країнами і людьми з різними мовами та культурними традиціями, нові економічні та політичні реалії сприяють швидкій інформатизації суспільства зростанню інтересу до іншомовної культури, вимагають суттєвих змін у ставленні до володіння іноземною мовою. В системі освіти дедалі більшої значущості набувають принципи безперервності освіти, культуро-відповідності, які базуються на загальнокультурних цінностях, нормах, традиціях різних культур, гуманізації педагогічної освіти, розвитку міжнародно-орієнтованої особистості, здатної адаптуватися до життя в полікультурному просторі.

Однією з наймовірніших складових професійної освіти є загальнокультурна компетентність, хоча цей термін має дещо різні варіанти тлумачень. На мою думку важливими складовими загальнокультурної компетентності є:

- знання соціокультурного змісту існування людства;
- розвинута мовна культура;
- володіння навичками адекватного спілкування у соціокультурному середовищі.